

**Γραφείο Διοίκησης
& Γραμματείας ΔΣ**

Αθήνα, 7 Μαρτίου 2024

Α.Π.:11567

**Προς: Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
& Τροφίμων
Γραφείο Νομικών και
Κοινοβουλευτικών Θεμάτων
Αχαρνών 2, 10432 Αθήνα
Τηλ.: 210-2124331**

e-mail.: koinovouleftikos@minagric.gr
ekarli@minagric.gr

ΘΕΜΑ: «Απάντηση στην υπ' αριθμ. 3497/28-2-2024 Ερώτηση της Βουλής των Ελλήνων»

Σε συνέχεια της ανωτέρω Ερώτησης και κατά το μέρος που αφορά στον ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ, από στοιχεία του Ινστιτούτου Ελιάς, Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Η βερτισιλλίωση, η οποία οφείλεται στον εδαφογενή μύκητα *Verticillium dahliae*, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες ασθένειες της ελιάς παγκοσμίως. Ο μύκητας προσβάλλει τα αγγεία του ξύλου προκαλώντας ξηράνσεις ελαιοδένδρων ως και καθολική νέκρωση τους (αποπληξία) επιφέροντας σημαντικές απώλειες στην παραγωγή. Λόγω της ικανότητας του μύκητα να επιβιώσει στο έδαφος για 20 έτη και του μεγάλου αριθμού διαφορετικών φυτών που μπορεί να προσβάλλει (δένδρα, κηπευτικά, αυτοφυή κ.ά.) κρίνεται απαραίτητη η εφαρμογή μιας ενιαίας εθνικής στρατηγικής για τη διαχείριση της ασθένειας και την αντιμετώπιση της.

Ένα από τα βασικά μέτρα αντιμετώπισης βερτισιλλίωσης είναι η χρήση ανθεκτικών ποικιλιών και υποκειμένων και η χρήση πιστοποιημένου υγιούς πολλαπλασιαστικού (φυτωριακού) υλικού. Ο ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ/Ινστιτούτο Ελιάς Υποτροπικών Φυτών και Αμπέλου (ΙΕΛΥΑ) διαθέτει πιστοποιημένο υγιές πολλαπλασιαστικό Υλικό για 12 ποικιλίες ελιάς, το οποίο μπορούν να προμηθευτούν φυτωριακές μονάδες. Στο ΙΕΛΥΑ έχουν ήδη υλοποιηθεί δυο ερευνητικά έργα για το μύκητα *Verticillium dahliae* σε συνεργασία με άλλους ερευνητικούς φορείς, από τα οποία:

1. έχουν αποκτηθεί σημαντικές γνώσεις σχετικά με την πειραματική αξιολόγηση 9 ελληνικών ποικιλιών ελιάς ως προς την αντοχή τους στη βερτισιλλίωση (FREECLIMB, Call 2018, PRIMA).
2. έχει αναπτυχθεί ένα καινοτόμο σύστημα ταχείας και έγκαιρης ανίχνευσης του μύκητα στα ελαιοδένδρα, προκειμένου να δύναται η επιτόπια χρήση του στον αγρό και στο φυτώριο (Οι δρόμοι της ελιάς, 2018, ΓΓΕΚ).

Συνοπτικά, αναφορικά με την αντιμετώπιση της βερτισιλλίωσης της ελιάς, προτείνεται:

1. Η χαρτογράφηση της ασθένειας ανά την Ελλάδα, αλλά και άλλων παθογόνων που επιφέρουν ίδια συμπτωματολογία ξήρανσης ελαιοδένδρων (πραγματοποιείται στο ΙΕΛΥΑ το έργο XyLeVA σε συνεργασία με την Περιφέρεια Β. Αιγαίου για την αντιμετώπιση του παθογόνου βακτηρίου *Xylella fastidiosa*)
2. Η καταγραφή της έντασης, σοβαρότητας και εξέλιξης της ασθένειας σε περιοχές οι οποίες έχουν πληγεί σοβαρά, με τη συνδυαστική χρήση φυτοπαθολογικών και τηλεπισκοπικών μεθόδων
3. Η πειραματική αξιολόγηση υποκειμένων ελιάς ως προς την αντοχή τους στη βερτισιλλίωση και η χρήση ανθεκτικών υποκειμένων για εμβολιασμό των ευπαθών ποικιλιών, προστατεύοντας τις ποικιλίες αυτές από την ασθένεια

4. Η αξιολόγηση της ευπάθειας των ευρέως χρησιμοποιούμενων ποικιλιών ελιάς στην ασθένεια, προκειμένου να γίνει εκτίμηση κινδύνου των απωλειών (έχει ήδη πραγματοποιηθεί από το ΙΕΛΥΑ για έναν μικρό αριθμό ποικιλιών)
5. Η ανάπτυξη και χρήση μοριακών μεθόδων υψηλής ανιχνευτικής ικανότητας για έλεγχο της φυτοϋγείας του φυτωριακού υλικού ελιάς, αλλά και του εγκατεστημένου φυτωριακού υλικού στον αγρό (έχει πραγματοποιηθεί από το ΙΕΛΥΑ σε συνεργασία με άλλους φορείς)
6. Η εφαρμογή ηλιοαπολύμανσης μεγάλης κλίμακας σε έντονα προσβεβλημένους ελαιώνες για περιορισμό του μολύσματος στο έδαφος, πρό ή/και μετά της εγκαταστάσης των ελαιοδένδρων
7. Η ενημέρωση των παραγωγών σχετικά με την εφαρμογή ορθών καλλιεργητικών πρακτικών που θα συμβάλλουν στον περιορισμό της διάδοσης και εξέλιξης της ασθένειας
8. Η έρευνα για εύρεση ωφέλιμων μικροβιακών στελεχών και ανάπτυξη βιολογικών σκευασμάτων για την αντιμετώπιση της ασθένειας στα ελαιόδενδρα.

Είμαστε στη διάθεσή σας για οποιαδήποτε επιπλέον πληροφορία ή διευκρίνιση.

Ο Πρόεδρος του ΔΣ

Καθηγητής Σέρκος Α. Χαρουτουνιάν